

MINDSZENTILAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen
minden vasárnap

Megbünhödtünk.

Megnehezült az idők járása fölöttünk. Alföldi mezőkön dühöngve tombol az orkán. Nincs, ki bármerre tekint, ne zokogna sírva.

Dúsnak ígérkező aratásunk letiporva. Rózsa-kalásztát a búza szennyesen hajtja a földre. A Gémes-tava csalódást termelt; parti szőlőink fölött dagadva hullámszik a Tisza árja. A piszkos áradat zúgva hömpölyög tarajos habjával a lángliszt és tüzes bor, az élet és kedv helyein.

Mi lesz belőlünk? ... Hol? Merre a segítség? Gátat az emésztő áradatnak! S ime, ásóval, csákánnyal egyre készül a folyó bilincse. A titánok beképzelt erejével gyúri le az ember a féktelen vizet.

De mi az? A nagyot, az óriást, a féktelen áradást mármár meggyőzi, de a kicsit, a parányit, a cseppet, a hulló cseppeket tehetetlenül engedi esni?!

Remegeve eszmél az ember új öntudaton, hogy hatalmas, ereje korlátolt. Lebegjen élet-halál közt 10,000 méter magasan, vigye új mederbe a Tiszát, Dunát, csináljon Panamacsatornát, még mindig csak parányi dolgot mível a kicsiny ember.

Vajjon a nagy mindenségben, például a felhők kormányzásában, az eső szabályozásában van-e szava az embernek? Adminisztratív hatalmasa semmi.

Azonban egy módon beavatkozik az ember a világ kormányzásába: ha a szive — lelke, könyörgő imája kéri az Istent.

Ha a magam ereje nem segít, csak megpróbálhatom, hogy van-e könyörülő Isten?

S mikor így kiáltok: Isten áldd meg a magyart lemosolyog a nap, s melegítő sugarával szárítja a földet, s testvérem könnyes arcát.

(V. Gy.)

Munkásnő otthonok.

Amikor Bezerédi Pálnak, a földmivelésügyi miniszterhez intézett, előttünk fekvő jelentését lapozgatjuk, meghatóan gondolunk arra a szerény kis selyemhernyóra, amelyet Rafael, vagy egyik tanítványa rajzolt s amely az urbinói herceg jóvoltából került a vatikáni könyvtárba. Nem foglalt el az országban senkitől semmi földet, sőt nyomában országutjainak a szederfák száz-ezeivel népesedtek be. 1879-ben a tenyésztők 7400 korona kereset-hez jutottak, 1912-ben pedig már 4.117,857 korona jövedelmet jelentett a selyemhernyó Magyarország földmivelő népe éppen legszegényebb rétegének. Már 1912. évi júniusban fizették ki (1880 óta) a századik millió koronát a selyemtenyésztőknek.

A selyemfonal legombolyítása nem nehéz testi munka, de nagy figyelmet és gyakorlottságot igényel és éppen ezért selyemfonódáinkban nehézséget okozott az állandó képzett munkások hiánya. Idővel körülbélül összeesett ezekkel a nehézségekkel az a tervbe vett intézkedés, hogy az állam ezentul csak 12 éves korukig gondoskodik az elhagyott gyermekekről aminek következtében évente mintegy négyezer 13 éves gyermek kerül ki menhelyekből. A fiúk, mint tanoncok még csak elhelyezkednek valahogy, de mi lesz a leányokkal ezen reájuk nézve éppen a legfontosabb életkorban!? Szerencsésen oldották meg a kérdést a selyemfonódák mellett épített munkásnő otthonok által. A tolnai otthon 120 leány befogadására 130,000 koronába került, a győri otthon 240 leány számára 200,000 koronába, a komáromi egyenlőre 60, később szintén 240 leány számára rendezték be, sőt Lugoson, Ujvidéken, Pancsován és Mohácsoson is terveznek hasonló otthonot az ottani fonódáknál. A gyermekmenhelyeken kívül a Liga, az árvaszékek és még magánosok is küldenek gyermekeket az otthonba.

A jelentésből látjuk és bárki személyesen is meggyőződhetik róla, hogy a leányok étkezése kitűnő, testsúlyuk normálisan gyarapszik, a tisztaságra nagy súlyt fektetnek, a gyermekeket ismétlő oktatásban és énektanításban is részesítik és őket felváltva konyhában is alkalmazták. A munkás leányok keresetéből napi 40 fillért ellátásuk részben való fedezésére fordítanak, keresetük egyéb részét postatakarékpénztárban helyezik el számukra,

ami évente átlag 200 koronát tesz ki fejenként úgy, hogy már 4—5 év után körülbelül 1000 korona a megtakarított pénzük és így könnyen mehetnek férjhez, amit különben alapítványok is elősegítenek.

Az ellátás többi részét a gyári üzem fedezi, minek ellenében a gyáros kárpótlást nyer abban, hogy állandó és jól kitanított munkaerőhöz jut. Maga az állam sem az ellátáshoz, mint egyáltalában a munkásnő otthonok fenntartásához semmivel nem járul, csupán most kezdetben az épületet bocsátja rendelkezésükre.

Az elhagyott gyermekeknek ilyenképpen bérfizetéssel járó munkára való alkalmazással nemcsak az államot, községet stb. szabadítja fel jelentékeny anyagi áldozatok alól, hanem magukban a gyermekekben is komoly erkölcsi erőket fejlesztett ki azáltal, hogy érzik miszerint senki kegyelemkenyerére nem szorultak.

A jelentés igen komoly aggodalmat keltő jelenségre is felhívja a közvélemény figyelmét. Szerinte most országszerte szerveznek otthonokat anélkül, hogy azokban a munkásnők érdeke kellőképpen meg lennének védve és sürgetteti, hogy az állam ezekben az otthonokban — miután a jelenlegi törvényes intézkedések egyáltalán nem alkalmasak arra — külön törvénnyel biztosítsa a munkásotthonokban a gyermekvédelmet. Ha azokra a szomorú külföldi példákra gondolunk, amelyek bebizonyították azt hogy mindenütt, ahol sok gyermek volt gyárakban, vagy ezek mellett otthonokban felhalmozva, ez mindig a legsúlyosabb visszaélésekre vezetett, míg az állam erélyesen közbe nem lépett. Mi is csatlakozunk Bezerédi Pálnak úgy iparunk, mint az otthonbeli gyermekek védelme érdekében írott szavaihoz amely védelem — a jelentés hangjából ítélve — nagyon sürgősnek látszik.

— Az ideai nagygyakorlatok.

A hadügyminisztérium leiratban értesítette a csapatparancsnokságokat, hogy a ideai nagygyakorlatok nem tizenhárom, hanem husz napig fognak tartani. Ennek következtében a parancsnokságok megtették a szükséges intézkedéseket. A husznapos manőver tetemes tulkiadást okoz, eltekintve azoktól a rettentő fáradalmaktól, amelyekkel ez a háborusdi össze van kötve. Katonai körökben nagy feltűnést keletített a hadügyminiszter rendelkezése, mert évek óta nem tartottak husznapos hadgyakorlatokat.

Meddő nyár.

Még nem haladtunk elő ebben a nyárban oly előre, hogy már most felállítsuk a mérleget, de az bizonyos, hogy az óhajtott gazdasági veszedelmet ez a nyár se hártja le rólunk. Hiszen igaz, helyenként a csodálatos időjárás ellenére elég jó termés van, de még ha e részben nagyobb termés lenne is, amíg a közgazdasági feszültség tart, addig a jó napokról, a gondok oszlatásáról nem beszélhetünk.

Igazán meddő nyarunk van, melyben reményeink meghalnak. És valami fásult közöny fog karjai közé. Ami talán minden bajnak okozója, a balkáni veszedelem tovább tart.

Az egymással szövetkezett államok most már a koncon, — ami előre volt látható, összeveseztek, és a töröktől elfoglalt vitás területen folyik a vér.

De a mi vérünk is folyik. És ha csendes nézői is vagyunk a háborúnak, azért gazdasági veszedelmét szörnyen érezzük.

Máskor a nyárnak ezen táján már meg volt az aratás billansza és a pénzintézetek megnyitották az olcsó hitel zsilipjeit. Most még azok a hitelintézetek is zsilipet zárnak, amelyek eddig, habár vékonyan a hitelnek némi kis erecskéjét áttersztették.

Semmiféle vállalkozás nem lendülhet fel abból az egyszerű okból, mert semmire nincsen pénz. A jelzálogpiac terén vagyunk a legrosszabbul, hiszen zálogleveink egész Európa pénzhánya következtében visszazönlönek, és jelzálogbankjaink kénytelenek tőkájüket felhalmozni, hogy a beözönlő papirokat visszaváltsa.

Ezért a vidéki takarékpénztáraknak visszleszámitoló intézetei nincsenek. És az a tőke, melyeket ők forgatnak, már régen ki van helyezve. E mellett a hazai betétek nem szaporodnak. Hiszen a drágaság ugysis az igényeket szállítja le. S mégis az emberek gondja súlyos, kivezető pedig ma nincs belőle.

Szél Kálmán a hazai pénzintézetek országos ülésén, — jóllehet nem akart Hióbként vészhi्रेket pengetni, — maga

<p>Sziléziai dió-kocsz a mindszeinti vasutállomásonál kimérve és átadva métermázsánként 4 korona 80 fillér</p>	<p>Felaprózott tüzifa kiváló jó minőségben, házhoz szállítva métermázsánként 2 korona 80 fillér</p>	<p>Nagy darabos porosz cséplőszén métermázsánként 4 korona</p>
<p>Kardos vásártéri gőzmalma és fakereskedése, Mindszent.</p>		

sem tudja, hogy egyhamar a mai közgazdasági feszültség változik-e, enyhébb lesz-e? Pranger, az osztrák-magyar bank magyar származású vezértitkára nem tud egyéb kivezetőt a közgazdasági veszedelemtől, mint azt, hogy a magyar középosztály fokozza le igényeit a minimumra.

És ha két ilyen közgazdasági kapacitás ekként nyilatkozik, ki az az optimista, aki hisz a viszonyok gyors változásában. Erről szó sincs! Méltán írhattuk cikkünk címűl, hogy meddő nyárban vagyunk, amelyben a közgazdasági viszonyok változását váró regényeink éppen úgy elfagytak, mint ahogy az áprilisi fagy tönkre tette gyümölcssterméseinket.

Ilyen viszonyok között hálás dolog lesz a Franger eszméjére visszatérni és a legszigorubb takarékoság elvét emlegetni. Hálás dolognak ez semmiesetre sem mondható, de viszont fellette szükséges, és kötelességét mulasztja a közvéleménynek minden orgánuma, amely ebben a meddő nyárban éppen a legszükségesebb takarékoság elvét nem említi.

A takarékoság elvének azonban fő megvalósítója a magisztrátus, amely a piaci viszonyok javításában tervszerű és egymásután való intézkedéseket tehet.

Evárjuk ebben a nehéz közgazdasági helyzetben a magisztrátustól, hogy a közlakosság megélhetési viszonyaiban ennek segélyére siet. Ma már elmulaszthatatlan, hogy a mi községünknek is legyen közéletmezési politikája, és hogy mindent megtegyen, a legszükségesebb táplálékok minél olcsóbb megszerzésében. De ez magában még csak fél megoldás. Igazában a mai nehéz időket csak azok élük át válság nélkül, és számíthatnak a jobb idők erőduzzadására, akik ebben a nehéz időben minden irányban a legszigorubb takarékosággal rendezkednek be.

Hogy a mostani meddő nyár ne sokáig tartson, arról éppen a dolgozó társadalom nyugodt viselkedése, takarékosági szelleme és bizva-bizása segíthet.

Eladó ház a piactéren!

Mindszent község legforgalmasabb helyén, a Pallavicini-tér 5. szám alatt levő

Bárdos-féle ház,

melyben 3 üzléhség 4 lakószobával és egy különálló épület 2 lakószobával s megfelelő melléképületekkel együtt **eladó**

Értekezhetni lehet ugyanott:

Özv. Bárdos Flóriánéval.

Az új adótörvények.

(Folytatás.)

Mint tudjuk az általános kereseti adó kulcsa eddig 10% volt. A kulcs jelentékeny leszállítás jelenti tehát az ezentűl érvényes maximális 3%-os kulcs is. De azzal tisztában kell lennie minden adózónak, hogy az állam célja e kulcsleszállítással nem lehetett az, hogy az ezen adóból származó jövedelmet harmadára csökkentse.

Ezt különben kifejezi a törvény maga is, mikor kimondja, hogy a kereseti adónak évi legkisebb összege az 1913 évben 29 millió koronában, azontúl pedig 30,160,000 koronának évről-évre 2%-kal növekedő összegében állapítatik meg.

Ha valamely évben az első fokú kivétel nem éri el a fenti 29 millió koronát s a hiány 1%-nál nagyobb, a pénzügyminiszter pótkivétést rendel. A pótkivetésnél mindenki adójához egyenlő magasságú százalékban bizonyos összeg hozzávételik. Harminchárom százaléknál nagyobb pótkivétést azonban a pénzügyminiszter nem rendelhet el.

Azzal szemben tehát, hogy az adóból folyó jövedelem a csökkentett adókulcs folytán kisebbdedjék, az állam megvédte magát. Ez természetes is, hisz komolyan senki nem gondolhatja azt, hogy Magyarország pénzügyi helyzetét adócsökkentést megengedhetővé tesz. Csak azt akarta az állam a kulcs leszállításával, hogy az adózó s közte megszűnjék a régi állapot, mely abból állott, hogy az adózó igazi jövedelmét nem is akarta bevallani, viszont az állam — a magas adókulcs miatt — nem léphetett fel, mert komolyan nem követelheti a kereset 10%-át egyenesadó fejében. Évek óta túrt visszaélés volt az adóbevallás. E helyzet nem volt méltó sem az államra, sem az adózó polgárokra. De helytelen volt azért is, mert az adóerőkölcs teljesen megsemmisülvén, sokan egészen neveltséges összegeket vallottak be jövedelmeik gyanánt és az ügyesebbek, ravaszabbak be is csapták az államot. Harc volt a kereseti adó megállapítása, minthogy azonban az állam jövedelmét csökkenteni nem engedhette, a becsületesebbek, kevésbé ravaszok voltak kénytelenek megfizetni ügyesebb, ravaszabb adózótársaik adóáthárítását.

Mindenképen helyes volt tehát a képtelenül magas 10%-os adókulcsnak, 1, 2, illetve 3%-ra való leszállítása, mely a becsületes jövedelembevallást lehetővé teszi.

Hogy nem volt az államnak adóemelési célja, azt eléggé bizonyítja az 1912. évi LIII. t.-c. 14. §-a, mely szerint ha 1913-ban az állam jövedelme a 30,160,000 koronát, azontúl pedig ennek évről-évre 2%-kal emelkedő összegét meghaladná s ez a többlet egy félszázaléknál magasabb, az adószázalék leszállítása iránt a legközelebbi költségvetési törvényben intézkedés teendő.

A kereseti adó tehát az adózó közönségre új terhet nem ró. Ellenkezőleg jelentékenyen leszállítja az adókulcsot, hogy e mellett szigorú eljárási szabályokat ír elő és óvintézkedéseket létesít a jövedelem eltitkolása ellen, ez csak természetes. Hiszen ha az adózók vallomása maradna a régi, az állam jövedelmének — a 10%-os adókulcs 1, 2, illetve 3%-ra való leszállítása folytán — az eddigi jövedelem egy negyedére kellene csökkentenie, ezt pedig nem célozta

a törvényhozás, sőt kifejezetten kontingentálta a jövedelmet a múlt évi adójövedelem nagyságában.

Nyílt, egyenes viszony létesítése az állam és az adózó között: ez volt célja a törvénynek, melynek a kereset bevallásának ellenőrző vonatkozó rendelkezései természetes folyamánai az adókulcs leszállításának és annak, hogy eddig az adózók keresetüket igazán be nem vallották.

Mi van egy szem buzában?

Egy szerény vidéki magyar plébánosnak sikerült több évi kísérletezés után egy olyan termelési módszert meghonosítani melynek révén egy magból 96 kalászt tudott előállítani 2277 maggal, 85 gramm sullyal. A kísérletek fényes eredménye az is, hogy az új bokorbuza kalászaiban nyolcszorosan ülnek a buzaszemek. Az egész európai szakirodalomban élénken foglalkoznak ezzel az eredménnyel, a kezdeményezőt idehaza senki sem méltányolja, holott külföldiek elhalmozzák tudakozódó levelekkel és megrendelésekkel.

Bojdisz Miklós, a torontálmegyei karátsonyfalvi plébános, aki elismert modern gazda, ezelőtt négy évvel olvasott arról, hogy a Mandzsuriában járt orosz hadsereg egyik gerénálisa, Demschinszki, tanulmányozta az ottani buzatermelési módszert és azt Oroszországban is meghonosította bámulatos eredménnyel.

A tudós plébános azonnal hozzálátott az új termelési eljárás kísérleti alapon való meghonosításához. Az első évben kevés eredményt produkált, mert a hazai talajviszonyok és éghajlat speciális kezelést követelnek. A második év maximális eredménye az volt, hogy egy mag 1025 magot hozott. A harmadik évben pedig már olyan buzabokor is volt amely 2277 szemet termelt.

Az eljárás igen egyszerű. Prima buzamagot egymástól 12—15 cen-

timéter távolságra 10 centiméter mély barázda aljában ültetünk. Mihelyt a buzapalánta annyira fejlődik, hogy a levelei szétnyílnak, a tövénél három centiméterre feltöltjük azonnal új hajtásokat ereszt. Ezt az eljárást háromszor megismétlik. Az eredmény az, hogy 60—80 szára lett a buzának és azért mindegyik meghozza a maga termését. Bárminő maggal is el lehet kezdeni ezt a művelést, de a válogatott és már művelés által előállított mag sokkal jobb.

A plébános az új eljárást népszövetségi rendszerű buzatermelésnek és az új 8-soros buzafajtát népszövetségi buzának keresztelte el. Az eddigi eredmény holdankint 50 métermázsás átlag, amely legalább is 80 métermázsáig fokozható.

HIREK

— **Az ártézi vízvezetéki érdekeltség** tegnap délután a községháza tanácstermében értekezletet tartott, melynek összehívását Vigh Gyula volt elnök lemondása tette szükségessé. Az értekezlet megválasztotta elnöknek Weisz Miklós okl. gépészmérnököt, pénztárosnak Baksay Illést, jegyzőnek Gelsy Pétert. Ezen kívül még néhány bizottsági tagot is választottak, mire az értekezlet véget ért.

— **A világbéke.** Lem a Balkánon ezerszámra ölik egymást az emberek és a világbéke apostolai azon törlik a fejüket, hogy a jövő évben melyik ország fővárosában tartásuk meg kongresszusokat. A választásuk Bécsre esett. Ott gyűlnek össze a jövő évben, hogy a békéről beszéljessenek, de hogy hathatósan dolgoznának is, azt kétségessé teszi a balkáni tömeggyilkosság.

— **A kath. népszövetség mindszei szervezete** ma vasárnap, vecsernye után a katolikus öntudat táplálása céljából összejövetelt tart a Kath. Kör udvarán. Meghivatnak teljes számban ez uton a tagok és mindazon férfiak és nők, kik a kath. eszmék harcossáinak vallják magukat. Alkalmi szónok Veszelovszky Gyula káplán, lapunk jelestollu munkatársa lesz.

— **Meleg nyár várható.** Ha a tudósok véleménye nem csal: akkor az idén általában szép, mondhatni meleg nyárra van kilátásunk. Erre a következtetésre többféle jelenségek révén jutottak a tudósok. Az idei tavasz például szokatlanul csapadékmentes, szinte száraz volt; mi több, ez a szárazság visszanyulik egész a múlt évi karácsonyig. Az 1911-ik évi tavasz csapadékmentes jellege feltűnő hasonlatosságot mutat az idei tavasz időjárásához; a meteorológiai adatok összehasonlításánál nyomban feltűnik a hőmérséklet és a csapadékeloszlás viszonyainak azonosága. Mindkét esztendőben ugyanis szokatlanul magas volt a hőmérséklet március végén és április második felében s azonosképp abnormalis volt a hőstílyedés április

két első napján. Mindkét esztendőben május végén és június elején nagy volt a hőség, de hőszűrés következett be június derekán; mindkét esztendőben nyár elején általában derült időjárás köszöntött ránk, de tikkasztó melegben nem volt részünk. Az idén azonban ezek a hőmérsékleti sajátságok és a tavaszi szárazság mintha kifejezettebb lett volna. Hogyha tehát föltételezzük, hogy a következő hónap időjárás viszonyai is ép ily mértékben fognak megegyezni az 1911. év megfelelő időszakának időjárásával, (mely föltevés jogosultnak mondható) akkor bizvást remélhetjük, hogy a kánikula is ép oly izzó napokkal fog ránk köszönteni, mint amilyen volt 1911-ben.

— Fiatalkorúak védelme.

Az igazságügyminiszter a fiatalkorúak szegedi felügyelő hatóságának tagjaivá Mindszentről Vigh Gyulánét, Szentes Endrénét, Szilvássy Sándort és Muszil Vilmost nevezte ki, akik e hó 10-én tették le a hivatalos esküt a felügyelőbizottság elnökénél.

— A tulajdonjog fentartása.

A kereskedelmi forgalomban gyakran előfordul az eladás oly kikötés mellett, hogy az eladott áru, gép, butor stb. a vételár teljes lefizetéséig az eladó tulajdoná marad. Tudvalevő az is, hogy az ilyen tárgyat a vételár teljes lefizetése előtt a vevő el nem adhat, mert az eladás által sikkasztást követ el és ezért büntetés alá esik. Legujabban előfordult az az eset, hogy egy fentartással megvett gépet a vevőnek egy más hitelezője lefoglalt és a vevő elmulasztotta szerződési kötelezettségét és nem értesítette az eladót a foglalásról. A gép elárvereztetvén, az eladó feljelentette a vevőt, kit a Kuria 1913. május 7-én kelt 3491. számú ítéletével büntetésnek mondott ki a hűtlen kezelés büntetésében, mert a vevő az értesítés elmulasztása által módot nyújtott arra, hogy az eladó fentartott tulajdonjog meghiusításassék.

— Szeged ünnepnapjai.

Szeged városa az őszzsel nagyszabású országos ünnepségek színhelye lesz. A város hatósága ekkorra tervezi a fogadalmi templom alapkövetelét és ugyanazon a napon akarják leleplezni a Széchenyi és Deák-szobrokat is. A Széchenyi-szobor Strobl Alajos műve és már régebb idő óta elkészült. A Deák-szobrot Zala György készíti és a napokban készül el a mintázással. A Széchenyi-szobor a Széchenyi-térre kerül, míg a Deák Ferenc szobra, amely majdnem olyan méretű, mint a lovas Rákóczi-szobor, a Rákóczi szoborral párhuzamos parkban fog állani. Az ünnepség napját és részletes programját most állapítja meg a városi tanács.

— Értéktelen külföldi műtrágyát

hozott nálunk megint forgalomba egy pozsonyi kereskedő „Potasche” műtrágya név alatt, melyet állítólag nagyon olcsón 5.25 koronáért árúsít métermázsánként. Egy megejtett hivatalos vizsgálat szerint ez a hamuzsír gyári hulladék csupán 4.2 százalék kálit és 0.09 százalék foszfor-savat tartalmaz, s ennek következtében alig 40 fillér belérteke van. Igaz ugyan, hogy az illető főelárúsító azt hirdeti, hogy a hulladéktrágya 2 százalék nitrogént, 3 százalék foszfor-savat és 4 százalék kálit tartalmaz, ezen beltartalomért azonban maga sem vállal szavatosságot. A ha-

tóságok itt-ott már meg is tették a hulladék forgalomba hozatalának megakadályozására a szükséges intézkedéseket, mert hazánkban csak olyan műtrágyákat szabad áruba bocsátani, amelyek hirdett beltartalmáért a gyár vagy elárúsító szavatol. Miután pedig az értéktelen Potasche hirdett beltartalmáért forgalomba hozója nem áll jól, forgalomba hozatala üdözendő cselekmény. Miként értesülünk — sajnos — már eddig is sokan mentek lépre, s vásároltak ebből a termésközzel hatással egyáltalában nem bíró hulladékból.

— A nagymágoocs—orosházi

ut kiépítése befejeztetvén, a megtartott felülvizsgálat eredményéhez képest megállapított, hogy az utszakasz összesen 138.000 koronába került. Ehhez gróf Károlyi Imre uradalma 25.000 koronával járult hozzá. Az uradalom arra a kérelemre, hogy a szentes—nagymágoocs—orosházi ut az állami utak hálózatába felvétessék, a kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy az ut államosítása az 1918. év végéig megtörténik, addig azonban a fentartás kötelezettsége az érdekelteket két törvényhatóságot Csongrád és Békésvármegyét terheli.

— A „Mészárosító részvénytársulat”

felszámol, miért is a felsőgallai és miskolci égetett meszet ezentul a Magyar Általános Kőszénbánya Részv.-társulat (Budapest, V., Zoltán-utca 2.) közvetlenül árusítja.

— A vihar.

Az egész ország-szerte uralkodó hűvös időjárás községünket sem kerülte el. Egészen őszi idő uralkodott, sőt az egyik napon a hó is kezdett szalinkozni a hideg levegőben. A hűvös időnél azonban sokkal kellemetlenebb volt a napokon át dühöngő szél, mely néha egész viharra nőtt ki magát. A megújuló viharok igen sok kárt okoztak a szőlőben, gyümölcsösökben, az összes veteményekben, gabonákban. Nemcsak a mutatkozó kevés gyümölcsöt verte le, hanem a fák nagyobb részét is megtépdelte és az ágait letörte. Péntekre a rossz idő engedett, a szél alább hagyott s kezdett az idő lassankint felmelegedni. Tegnap már szép nyári napunk volt.

— Az egyfolytában való

tanítás. Régi kívánsága a tanya lakóinak, hogy a tanyai iskolákban is hozzák be az egyfolytában való tanítási rendszert, mely több vidéki iskolában jó bevált már. A tanyaiak kérése annál indokoltabb, mert a kis iskolásoknak gyakran több kilométeres utat kell megtenniük, hogy az iskolához eljussanak. A kis diákok reggelente elgyalogoltak az iskolába, magukkal vitték az ebédjüket és csak jó késő este, sötétre értek haza. Ez az állapot persze nem kedvez a tanügyi viszonyoknak. Nyáron a tanyai gyerekek azért nem járnak iskolába, mert szükség van rájuk ott-hon a gazdaság körül, télen meg a nagy hideg miatt maradnak el-többen. Igen kívánatos volna, illetékes tényezőink lépéseket tenni-e ezen állapot előnyös megváltoztatása iránt. Tudtunkkal a kultuszminiszter sem görditene akadályt ezen reform elé. Azért merjük

ezt állítani, mert a Szegedkörnyéki tanyai iskolákban máris elrendelte, hogy egyfolytában tanítsanak reggel 8-tól déli 12-ig, illetőleg egyes napokon 1 óráig. Ha ezen új tanítási rendszer szeptember hóban már nálunk is életbe léphetne, nagyon meg lenne könnyítve a tanyai iskolások helyzete, akik kora délután már hazakerülhetnének, nem kellene szegény kis diákoknak télen a hamar beálló sötétségben botorkálniok. Azt hisszük, ezen reform életbeléptetése a tanügynek is csak hasznára volna.

— A peranospora.

A folytonos nedves időjárás miatt a szőlőkben a peranospora veszedelmesen kezd terjedni s a levelek egyrésze már össze van zsugorodva. Ez ellen csak a kétszázalékos kékkő oldattal való bepermetezés segít, melyet — a tovább terjedés megakadályozása céljából — senki se mulasszon el megtenni.

Nyílt-tér.

E rovatban közölteért aláíró terhel a felelősség.

Nyilatkozat.

Mélyen sajnálom, hogy Schwáb Dávid urat e hó elején a Goldner-vendéglőben megsértettem. Ezért ünnepélyesen megkövetem. Belátom, hogy hibáztam; szíves bocsánatát kérem.

Mindszent, 1913 július hó 9-én.

Klein Izidor s. k.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.
Telefonszám: 9.

Jó családból való 2 ügyes fiu **tanulónak** felvétetik

Nagy Jenő rőfös- és divat-áruházában Mindszent.

Szalámi

(nagyban és kicsinyben).

Száraskolbász, Virsli

és egyéb hentesárúk

legolcsóbban

Judik Menyhért

hentes-üzletében kaphatók!

663/1913. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszéknek 1913. évi 14549 számú végzése következtében Reiniger Jakab ügyvéd által képviselt Mindszenti Takarékpénztár javára 600 K s jár. erejéig 1913. évi április hó 21-én foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 3320 K becsült következő ingóságok u. m. deszkák, fenyőfák, lovak és kocsik nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíró 1913-ik évi V. 391/2 számú végzése folytán 6000 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi április 21 napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 250 K 50 fillérben bírólágg már megállapított költségek erejéig, Mindszinten Szabadság u. 198 szám alatt **1913. évi július hó 22-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-olgy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Szentesen, 1913. évi július hó 7-napján.

Végh Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy **folyó évi július hó 14-én** reggel 8 órától kezdődőleg és a következő napokon a Vig Dániel cégtől lefoglalt **borok, borseprők, szesz és szeszese italok, továbbá hordók, pincefelszerelési cikkek és egyéb árúk nyilvános árverésen készpénzért a legtöbbet ígérőknek eladatnak.**

Mindszent, 1913 július 12.

Községi előljáróság.

Művészi képeskérttyák

csupa sláger
ujdonságok!
Legnagyobb
választékban
kaphatók

Horváth Antal

papírárusnál
Mindszent.

□□□□□□□□□□□□

Divatos levélpapírok nagy raktára

Dr. Genersich Margit

szemész-főorvos

Rendel: délután 2—4 óráig.

Hódmezővásárhely

Ferenc József sugár-út 2. sz. emelet.

A „MINDSZENTI LAP”
telefonszáma: 9.

Kiadó tanyaföld

A mindszei plébániai tanya-
föld — 70 hold 1200 négyszög-
ölével — melyből 15 hold az
idén lett lucernával bevetve

október hó 1-től
4200 koronáért

hosszabb időre haszonbérbe ki-
adó. A nyáron új tanya épül rá.
Adóját a plébános fizeti.

Bérbe venni szándékozóknak bő-
vebb felvilágosítást nyújt

Szilvász Sándor
róm. kath. plébános.

Eladó vendéglő és ház

Mindszent, a főútcán levő nagy-
vendéglőmet összes berendezés-
sel, házzal együtt — más vállalat
miatt — örökáron eladom,
esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem,
1 kisterem, 1 söntés, üvegezett fo-
lyosó, fásított kerthelyiség, szaléti,
fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik
új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári
konyha, éléskamra, magtár, jég-
verem (jéggel), istálló, göré, 2 nagy
pince, stb., stb.

Saját acetylén világítás!
Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni
szándékozóknak szívesen ad bővebb
felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.

Az újtelepen levő teljesen újonnan
épült házamat is eladom, vagy
haszonbérbe kiadom!

Vizit-

fénykép 3 darab 3 korona
Horváthné fényképészeti
műtermében Mindszent

Egy jó családból való ügyes fiu
fodrász-tanulónak

fizetéssel felvétetik

Töröcsik Ferenc fodrász-üzletében.

MODERN BÉLYEGZŐT

ruggyantából vagy rézből
hivatali, kereskedelmi v.
magánhasználatra, kiváló
anyagból, legtartósabb és
legszebb kivitelben olcsó
áron és bérmentve szállít

HORVÁTH A.
gummibélyegzőgyára
Mindszent

Kölgyek figyelmébe!

Több évi budapesti működésem után itt
szándékozom letelepedni miért is az

özv. Szippainé házában

lévő lakáson minden a legkényesebb
igényeket is kielégítő munkák u. m.:
costümök, pongyolák, bluzok
stb. elkészítését elvállalom!

Varrni kívánatra házhoz is megyek.

Pártfogásért esedez

Violányi Ferencné
varrónő.

Ha már mindent megpróbált,
ha már mindenben csalódott,
úgy vegyen egy üveg egyedül valódi

Hungária Sósorszeszt,

mert ez az egyedüli sósorszesz,
mely a párisi kiállításon is a legma-
gasabb díjat Grand Prix Páris nyerte.

Főelárúsitó Mindszent:
Katon István gyógyszer-tára.

Kiadó üzlethelyiség a vásártéren!

Gémes Lajos házában, mely
bármely üzletnek vagy műhelynek
alkalmas, lakással vagy anélkül,
kedvező feltételekkel több évre
kiadó. — Bővebb felvilágosítás
ugyanott nyerhető. 1—2.

Gabona- bevásárlás!

Értesítem a t. közönséget, hogy
a szegedi Back-malom részére a
buza-bevásárlást átvettem és azt
Mindszent, Szegvár és környékére
tovább folytatom. Veszek minden-
féle gabonát a legmagasabb áron
és az újbuza árát előre kifizetem.
Zsákot a cséplésre adok.

Weisz Miksa,

a szegedi Back-malom bevásárlója.

Új épületfa raktár!

Van szerencsém Mindszent község és környéke mélyentisztelt
közönségének szíves tudomására hozni, hogy vásártéri gőzmalomnál
épület- és bognárfák, valamint mindenféle építke-
zési anyagokból nagy raktárt rendeztem be.

Helyszíne szállítók saját költségemen mindennemű épület-
fát, lőcs és -saroglyatalpakra való bognárfákat, aprózott tűzifát;
továbbá zsindeket, tetőcserepeket, cementlapokat, kátrányt és
kátránypapírokat, minden kívánt minőségben.

Legolcsóbb árak!
Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás!

Teljes tisztelettel

Kardos vásártéri gőzmalma

A Mindszei Takarékpénztár igazgatósága

a községünkben elterjedt túlzó hírekkel szemben köte-
lességének tartja a valódi tényállásnak megfelelőleg ki-
jelenteni, hogy adósainak egyáltalán fel nem
mondott, senkitől sem kérte és nem is
kivánja tartozásának azonnali visszafize-
tését, csupán a szokásos törlesztést és a ka-
matok pontos fizetését kéri. Ellenben az igaz-
gatóság új kölcsönöket folyósít és ezuton is
felhívja a kölcsönt igénylő feleket arra, hogy bizalom-
mal forduljanak a Mindszei Takarékpénztárhoz kölcsön-kérelmükkel, amelyet az
igazgatóság azonnal lebonyolít méltányos
kamatláb mellett.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapítva: 1902-ben. Főüzlet: Laudon-utca 9. Telefonszám: 994.
Fióközletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.)
Vidéki fiókok: Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.

Vegyiruhatisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően
an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezé-
semre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb izlést
igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes meg-
elégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani
M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmel felülmúlhatatlan kivitel-
ben vegyileg tisztítok: uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat,
himzést, butorszövetet, szőnyegét, csipke- és szövettűgöngyöket stb., stb.
Külön kalaptisztító-osztály, hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztí-
tásával és festésével foglalkoznak. — Minta-festészet és plüsszirozás
varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan ki-
javíttatnak szabó-osztályomban. — Gyász esetében szövet- és selyemruhák,
valamint férfi-öltönyök soron kívül festetnek egész feketére. — Külön-
legesség: struccollak vegyileg tisztítása, festése és gondóritése.

Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intézettek el.
Részletes felvilágosítással készséggel szolgállok.

Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyiruhatisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
görcs és számarköhögés ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat
a három fenyővel.

6100 közjegyzőileg
hitelesített bizo-
nyítvány orvosoktól és magá-
nosoktól kezességet nyújtanak
a biztos hatásról.

Kiváló jó hatású és
kellemes ízű bonbon.

Csomagja 20 és 40 fillér.
Doboza 60 fillér.

Mindszentben kapható:
Katon István gyógyszer-tárában
és Korom Lajos kereskedésében.